

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre . . . 12 korona.
 fél évre . . . 6 "
 negyed évre . . . 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Politikai helyzet.

A sötétben való tapogatódzás jellemzi a politikai helyzetet. A sajtónak bank-intranzingens része biztos reményekről beszél és reményekkel kecsegteti olvasóit. A másik része inkább hallgat, tojástánczot tánczol és várja a fejleményeket. A harmadik része a magyar sajtónak minden reményt lerombolja az intranzingenseknek és azt kiabálja a háborogni nem akaró csendbe, hogy nem lesz önálló magyar bank, nem lesz önálló vámterület és hogy magyar hadsereg sem lesz soha. . . Ez az utóbbi látszik a legelhihetőbb körülménynek, mert semmi jele sem látszik annak, hogy az ellenkezőt következtethetné az ember; legalább egyelőre nem! A bécsi magyarellenes taktika is ezt bizonyítja.

Ami a politikusokat illeti: mindegyik sejt, találgat, jövendöl valamit, de biztosat egyik se tud mondani. Igaz, hogy egy-egy elejtett szó néha sok mindeure enged következtetni, kibontakozásra, vagy a már szinte tarthatatlan helyzetnek súlyosabbra való tételére, azonban a hivatalos czáfolatok mindjárt halomra döntenek minden következtetést vagy kombinációt. S az ember újra a sötétben áll anélkül, hogy világosságot, vagy kivezető utat látna a politikának ördögösen sötét ködbe vesző labirintusában.

A pártok közt megszokott harc és askálódás is sztagnál. Ez a tény enged még talán a legtöbbre következtetni; mintha a kulisszák mögött mégis azon fáradoznának, hogy egy nagyobb, békésebb irányú, többséget hozzanak össze, hol a szélsőségek megsemmisülve egyfele akaratú és kormányképes programmal állnak majd a fórumra.

Ebben sem igen lehet azonban hinni, mert sokan meg azt állítják, hogy a kormányválság hosszú ideig fog tartani, mert Bécsben egyáltalában tudni sem akarnak bárminő engedékenységről.

Azt is hangoztatják, hogy a banksoport magatartása megnehezíti a kibontakozást. Az is bonyolítja a helyzetet, hogy a Wekerle-kormány valamennyi tagjára fölötte kényelmetlen a válság elhúzódása és hogy semmi kedvük sincsen arra, hogy mint ügyvezető kormány még hosszú ideig vezessék az ügyeket.

A kormány tagjai mindenesetre tisztán látják a helyzetet és azt is tudják, hogy a tarthatatlan állapotnak rövidesen végét kell szakítani, mert az ilyen kormányzás egy cseppet sem kellemes dolog és óriási kárral jár az országra nézve.

Rosszakaratra vall a kibontakozás halogatása. Különösen Bécsben, fáradoznak azon, hogy a válság mentül hosszabb időre elhúzódjék.

A legújabb híresztelések szerint a király pünkösöd után ismét Budapestre érkezik,

hogy folytassa a magyar politikusok kihallgatását s hogy elősegítse a kibontakozást.

A kibontakozási tárgyalások újra való felvételétől alig lehet valami jót remélni. A bécsi lapok különben máris azt írják, hogy a király újabb budapesti tartózkodása sem fogja megkönnyíteni a nehéz politikai helyzetet és hogy egyáltalán nem fogja meghozni a válság megoldását. Azt is hozzátesszik, hogy a mostani rendezetlen állapotok őszig is el fognak tartani.

A függetlenségi képviselők körében még most is sokat beszélnek gróf Festetics Tasszilónak Kossuth Ferencznel történt látogatásáról. A másfélórnyi beszélgetést igen fontosnak tartják a válság ügyére nevezve. Nincs kizárva, hogy Wekerlének közelebbi bécsi utazása kapcsolatban van Festeticsnek a 48-as pártvezérnél történt látogatásával. A verziók azonban nem egyebek, mint tapogatódzások a sötétségben. Egész bátran elmondhatjuk, hogy a válságról s annak fejleményeiről semmi komolyabb jelenteni való esemény nincs. A közelebbi jövő azonban minden bizonyossal hoz valamit, ha egyebet nem, hát: királyi kihallgatásokat, a melyeknek valószínű eredménye a meg nem hallgatás.

Szemle.

Az önálló bank ügyében népgyűléseket tartanak. A népgyűléseken a függetlenségi párt vezetési szónokolnak, kiknek beszéde után kimondja a gyűlés, hogy az önálló bankot a törvényhozás 1911-re állítsa fel, amint Justh, Holló és társai kívánják és — tiszteletteljes szerénységgel — mi is, feltevé, hogy ezért nem veszünk össze a királylyal ugy és oly erősen, hogy ismét darabontvilág kerekedjék.

És miért vannak ezek a népgyűlések? Ugy-e bár azért, hogy a törvényhozás állítson önálló bankot?!

És miért kell kérni a törvényhozást? Azért, mert a törvényhozás nem állította fel a bankot, sőt törvényt sem hozott, hogy fel fogja állítani! És kik képezik a képviselőházban a többséget? A függetlenségi párt! De ha a függetlenségi pártnak megvan a többsége, akkor miért nem intézkedik és határoz a képviselőházban és miért bátorítják Holló Lajos és társai a népgyűléseken a képviselőházban többségben levő Holló Lajost és társait? A népgyűlésekből akarnak erőt meríteni, avagy a népgyűlésektől kívánnak utasítást nyerni? Az üdvözlő sürgönyök körülbelül ezt célozzák és ezt a feltevést bizonyítják.

A tisztelt uraknak most megvan a többségük: miért nem hívják egybe a képviselőházat, miért nem tesznek ott indítványt és miért nem hoznak határozatot? Hiszen min-

denki tudja, hogy a képviselőház hozhat döntő határozatot és nem a népgyűlések. A képviselőház pedig annyira ment, hogy bankbizottságot küldött ki, amely tárgyalat és javaslatot is tett.

Hol van ez a javaslat? Ha ennek alapos, okos, kivihető módozata van, minek akkor népgyűlés, ahol az érzelmekre szokás appellálni, nem pedig a kétszer-kettő száraz unalmaságaira, a melynek pedig a bankügy megoldásánál elsőrendű fontossága és hivatása van. És ha a „Magyarország“ szerint a királynál nincs semmi akakály, akkor ki ellen és mi ellen szükségesek a népgyűlések? Még egyetlen népgyűlés sem küldött köszönő sürgönyt a Burgba! Legalább mi még nem olvastunk.

A budapesti választó-kerületek függetlenségi pártjai június hatodikára Budapestre országos függetlenségi pártgyűlést hívnak egybe a bankönállósítás dolgában. Kossuth lapja e pártgyűlés tervéhez a következő megjegyzést fűzi: „Ez mindenesetre kívánatos dolog; de a nagy cél érdekében aggodva kell arra vigyáznunk, hogy a tervezett manifesztáció csakugyan olyan általános, országos és hatalmas legyen, mint azt mindenki várja; a mire vonatkozólag különben a nagygyűlés rendezői bizonyára megtesznek minden lehetőt.“

A Budapesti Hirlap és Horváth József marosújvári képviselő.

A Budapesti Hirlap f. évi 120. számában a következő érdekes cikklet hozza:

A Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesületének A Vármegye című hivatalos közlönyében az egyesület igazgatója, Horváth József országos képviselő ur a következő felháborító s hozzá értelmetlen sorokat írja:

„Figyelmeztetni kívánjuk az illetékes tényezőket arra, hogy egy esetleges új nemzeti ellenállás esetén a vármegyei tisztikart újból tüzbe küldeni nem tanácsos.

Még alig mult három esztendeje, hogy ugyszólván kizárólag ennek az előkelő gondolkozásu, hazafias, állam- és nemzetfontartó tisztikarnak vállaira hárították át a megrendült alkotmány védelmét és most újbó ugyanennek a tisztikarnak existenciáját tegyük kockára?

Hát szabad az ilyesemből rendszert csinálni?

Szabad-e visszaélni ennek a tisztikarnak őseitől öröklött áldozatkészségével?

Nekem az a becsületes meggyőződése, hogy: nem szabad.

Existenciájába kerülne több mint kétezer vármegyei tisztviselőnek és az ország elvesztené a maga igazgatásában éppen a legjobbjait; azokat a férfiakat, akik elég hazafiasak is arra, hogy ezt az existenciát föl is áldozzák.

Álljon ellen — ha kell — maga a nemzet. Rezisztáljon a parlament. Rezisztáljanak

az egyesek. De minduntalan tisztára csak a megyei tisztikar kárára és veszélyére experimentálni és ugyszólván per procura megvédeni az alkotmányt, ez szerény véleményem szerint se nem „kuoszt”, se nem virtus.”

Ezek Horváth József ur szavai.

Minden olvasónk tanuságot tehet arról, hogy a Budapesti Hírlap a bécsi politikai pártok provokáló és szemérmetlen igazgatásával szemben alig elviselhető önmegtagadásával a legnagyobb erővel és kitartással dolgozik azon, hogy egy hasonló megpróbáltatástól, mielőlt a négy év előtti nemzeti ellenállás, a nemzet, tehát minden osztály és foglalkozás, és minden áldozatkész hazafi megkíméltesse. De mentül jobban és buzgóbban kívánjuk e pohárt elhárítani a nemzetről, annál elszántabban és el-tökéltebben kell késznek lennünk arra, hogy férfiasan, az utolsó eszközökig álljunk, ha nem tudjuk elhárítani.

És most egy országgyűlési képviselő, a függetlenségi párt tagja, a Vármegyei Tisztviselők Egyesületének az elnöke, a nyilvánosság elé áll és vakmerő meggondolatlan-sággal kiáltozza e szavakat: „Álljon ellen — ha kell — maga a nemzet; rezisztáljon a parlament. Rezisztáljanak az egyesek.”

De nem a tisztviselők, a kiknek a dolog a kenyerükbe kerül.

Hát ki a nemzet? Hol van a nemzet? Mit kell tenni az egyeseknek, hogy ők legyenek a nemzet?

A nemzet az összesség. Ez az összesség akarata, szándékát nyilvánítja és cselekedeteit végzi intézményeiben. Első sorban a parlamentben. A parlament a multkor is helyt állt, a mig szuronyal széjjel nem kergettek. A parlament, reméljük, máskor is helyt fog állani.

Másodsorban a törvényhatóságok a nemzet. Egynemelyik az is helyt állt. Elül a közgyűlés, majd a tisztviselők, a főispán is. Hogy a kenyerükbe kerülhet? Hát kinek a kenyere az? Nem a nemzeté? Nem a nemzet adja ezt a kenyeret? És nem egyes a nemzetben a tisztviselő is? És nem volna szabad ettől az egyestől megvárunk azt, hogy a nemzetert koczkaztassa legalább azt a kenyeret, a melyet ugyancsak a nemzet-től kap?

Le kellene tennünk a tollat, a kardot, a fegyvert, minden reményünket és hitünket, ha az ilyen inszinnuáció, a mielőlt Horváth József uré, végig nem sertene a vármegyei tisztikarok színet, javát, tulnyomó nagy többségét.

Mert hiszen itt nem könnyed és meggondolatlan gyermekjártékról van szó. Itt a magyar nemzet tragikus sorsáról beszélünk. Hiszen maga ez a képviselő ur is azt mondja: Rezisztáljon, ha kell! Kell es kétségbeesett muszáj nélkül senki sem fog rezisztálni. Jó kedvünkben nem nyulunk ezord fegyverhez. Sőt minden erőnk és tehetségünk, sulyunkat, sőt népszerűségünket arra fordítjuk, hogy a nemzet elkerülhesse a historiai nyomor és szenvedés újabb kiadását. De ha ha kell, akkor igenis ott leszünk. Ott lesznek a vármegyék is, kivéve talán Egyesületük igazgatóját. Kenyeret, igaz, ad Kristóffy ur is. De becsületet is hozzá, csak a nemzet szolgálata adhat.

Megdöbentő szomorúsággal és keserőséggel vesszük tudomásul Horváth József képviselő urnak e megtévedt föllépését. Így ír a Budapesti Hírlap.

Horváth urnak — úgy látszik — csak addig kellett a nemzeti ellenállás, mig vele teljesen érdemtelen és mindenekfelett illetektelen alakok — ki tudja: honnan fölbukkanva? — a nemzet képviselőivé protegáltak. Mikor azonban gazdája jóvoltából a tüzhely körül elhelyezkedett: akkor már azon jár az esze, nehogy egy esetleges igazi és komoly küzdelem az ő és sok hasonló alak existenciáját elmossa. Hogy a nemzet érdekéről van szó, s hogy a nemzeti jogokat mindenkinek kötelessége tőle telhető eszközrel védelmezni és menteni — az úgy-látszik mellekes előtte.

A diákok czéllövészete.

F. hó 23-án, vasárnap, d. u. 2 órakor volt a bükkös-laposi katonai lövöldében a nagyenyedi Bethlen-koll. gimnázium és tanítóképző növendékeinek a katonai czéllövészeten való kiképzésüknek záróünnepélye. Ezen alkalommal díjlövészet volt a növendékek között Székelyhid József honvéd százados vezetésével és Horváth Győző honvéd hadnagy segédletével. Az ünnepélyen jelen volt Karleusa Fülöp őrnagy, a helybeli honvéd zlj. parancsnoka, a gimn. és tanítóképző intézet tanárikara és nagyszámu érdeklődő közönség.

A díjlövészet befejezésekor Karleusa őrnagy felhívta az ifjuság figyelmét a jövőre való magatartásukra és egyszersmind elismerését fejezte ki az ifjuságnak a czéllövészet iránti érdeklődésükért. Fogarasi Bela koll. igazgató a czéllövészet terén a növendékek haladását emelte ki és köszönetet mondott Székelyhid József századosnak nemes fáradozásáért. Utána Fejes Áron igazgató mondott lelkesítő, beszédet a tanító-jelölt ifjusághoz és köszöntötte a fardhatatlan oktatókat.

Az ifjusági díjlövészet eredménye a következő: Nyertesek a gimnáziumból: Pataki Endre 25, Vásárhelyi István 19, Váró Pál 18, Agyagási Elek 17, Vincze Pál 16, Fogarasi Pál 16, Szabados Béla 15, Bauer Antal 14, Ruzsán Dezső 13, Vítályos Lajos 13, Budai Domokos 11, Tamassy József 10 egységgel.

A tanítóképzőből: Bán György 15, Filep Zsigmond 13, Sidó József 11, Vincze József 10, Csiki Béla 10, Gyenge Károly 9, Baráth Béla 8, Bihari Károly 8, Kusztos István 8, Bodor Imre 8, Fülöp Zoltán 7, Fekete Károly 6 egységgel.

A növendékek 1—1 próbálövészt és 5 versenylövészt tettek. Az ideai verseny visszonyitva a mult évihez, eredményben jobb volt, amiért elismerés illeti a lelkes oktatót, ki ily szép eredménnyel és buzgalommal oktatta az ifjuságot a czéllövészes nemes sportjában.

A növendékek szép emléktárgyakat és érmeket kaptak jutalmul.

Az ünnepély mindvégig igen jó hangulatban folyt le, végül táncz is volt a kollégiumi ifjuság zenekara jóvoltából. Az ünnepélynek fel 8 órakor volt vege.

Gondoskodjunk az éneklő madarokról.

Az utóbbi években nálunk is haladás tapasztalható a madárvédelem terén. Sokan etetik a téli zord időben az életüket is alig tengető éneklő madarakat, de legtöbbször nem nekik való táplálékkal.

A hideg teli időben minden éneklő madár főként a zsiros, olajos magvakat kedveli. Ezért fogyasztják örömet a kített keuder, tök és különösen napraforgómagot. Találnak elvétve a mezőn itt is, ott is néhány kiaszott napraforgókórót, de azokból a veretek már a nyár végén kiszedtek a magvakat, a nyomorgó enekeseknek talán morzsa sem jut. Segítsünk rajtuk. Termeljünk napraforgót.

Ozelszertü a napraforgó magvát tavasszal elvetni, de a következő szaporítási mod is ajánlható.

Ha most megnezzük a tavalyi tő helyét, sok kikelt kis napraforgót találunk környéken. Ezeket földestől kivéve kerítés vagy

út mellé elültetjük 40—50 cm. távolságra egymástól; hogy az átplantálás sikeres legyen, meg is öntözzük! Ezután kevés gondunk van vele. Néhányszor megkapáljuk a környékét s tövet feltöltögetjük úgy mint a törökbuszat szokás, hogy a szél ki ne döntse. — Kevés fáradságunkat bőven jutalmazza. Aranysárgaszélü nagy virágzata napokon keresztül, néha még egy hétnél tovább is folytatva virágzik. A virágzás után gyorsan növekednek a magvak s a nehéz fej lekonyul. A magvak tökéletes beérését nem szabad bevárni, mert vagy kipereg, vagy a veretek vágják ki. Alig hogy a tányer közepén is elnyitak az egyes virágok, vágjuk le az egyes fejeket s szellős, napos helyen szárítjuk meg, különben hamar penészedik és megdohosodik. Megszáritva eltehetjük télire vagy úgy, hogy a fejekben hagyjuk a magvakat, vagy, ami helyesebb, kipergettük belőle.

Telen, mikor már lehullott a hó, a kertnek valamelyik csendesebb részén leszurunk egy felül is kihegyezett karót s két magas napraforgó-tányert úgy huzunk reá, hogy az alsónak magvai felfelé, a felső tányérnak magvai lefelé legyenek. A két tányer között mintegy arasznyi távolságot hagyunk. A karó aljához még tövises gallyakat is kötünk, hogy valami kőbor macska kárt ne tegyen az így megterített asztalt látogató madarakban. Ha pedig kifogyott a mag, akkor olvasztott fagyut öntünk az alsó tányérra, miután bele kevertük a napraforgó esetleg kender-magot. Így két czelt értünk el. A magot a szél nem szórhatja le a földre, a hóra, nem vesztet kárba; a madarak pedig a fagyut is megeszik mint jó táplálékot. — Ugy is etethetjük a madarakat, hogy az ablakra, vagy különöhan oszlopra madáretető házikót erősítünk s ebbe tesszük a fagyuból es magvakból készült pogácsát. Pár nap oda szoknak a madarak s gyönyörködhetnek bennök.

Csak mellekesen említem meg, hogy a jó gazdasszony azért is szokott napraforgó magot termelni, mert attól a tyukok telen jobban tojnak. De mikor a tyukokat eteti, nem feledkezik meg az éneklő madarokról sem.

A napraforgó mag elvetése s a fejlődő növény gondozása nem a felnőttek feladata, hanem az ifjuságé. Ha a szülők módot es alkalmat nyújtanak reá, bármely gyermek is szívesen elvezzi azt a kevés munkát. Az ifjak előre is örülnek azon, hogy az ehező madarakat ők is etethetik, mert saját munkájukkal termeltek napraforgó magot.

Szabó Árpád.

Vegyes hírek.

— **A gyulafehérvári törvényszéki palota ünnepélyes felavatása** szép ünnepség kíséretében e hó 20-án d. e. 11 órakor folyt le az esküdtszéki teremben. Az igazságügyminiszter képviseletében Imling Konrád igazságügyminiszteri államtitkár jelent meg. A kolozsvári ítélőtábla részéről Fekete Béla táblaelnök, a vármegye részéről báró Bálfy Kazimir alispán és a tor-dai törvényszék részéről Szász István törvényszéki elnök jelent meg az ünnepélyes felavatáson. Az ünnepélyt Nemes Sámuel kir. törvényszéki elnök, kuriai bíró nyitotta meg, ki a törvényszéki palota felépítési történetét mondotta el és kérte az államtitkár ömeltóságát, hogy az épületet avassá fel. Az államtitkár rendkívül tartalmas és tudományos felolvasás kíséretében az igazságügyi kormány nevében az ujonnan épült igazságügyi palotát felavatottnak jelentette ki. Felavatás után tisztelgések voltak. Elsőnek a város tisztelgett. A városi küldöttséget dr. Roska Miklós helyettes polgármester

vezette az államtitkár elé, kinek megköszönte, hogy a törvényszéki palotát Gyulafehérvár városában építették fel és egyben kérte, hogy a város köszönetét az igazságügyminiszter előtt tolmácsolja. Együttal arra is kérte, hogy a fiatal koru elitáltak börtönét is Gyulafehérvár sz. kir. város területén állítsa fel az igazságügyi kormány. Az államtitkár válaszában megígérte, hogy az igazságügyminiszter állást még nem foglalt a fiatal koru elitáltak területi börtönére vonatkozólag, hanem biztosíthatja a város közönségét, hogy annak idején a város kérése elől nem fog elzárkózni. A város után az ügyvedek küldöttséget fogadta, kiket dr. Mayer Ödön ügyvéd vezetett az államtitkár elé. Az ügyvedek küldöttsége után a kir. törvényszék tisztelgett dr. Nemes Sámuel kir. törvényszéki elnök, kuriai bíró vezetése mellett. Delben a város „Vigadó” nagytérében bankett volt, hol számos feiköszöntő hangzott el.

— **Abrudbányai polgármesternek** — mint lapunk zartárok értesültünk — Miski Józsefet, az eddigi polgármestert választották meg nagy szótöbbséggel.

— **Bolti tűz.** Kedden reggel 1/4 óra körül tűz tamadt ifj. Bisztricsány Lajos főterei vas- és fűszerüzletében, melyet közvetlen a reggeli üzletnyitás előtt vettek észre. A gyors segítség és a tüzoltóság hamarosan eljött vették a tűz továbbterjedésének. Egy asztal, főkös állványrész és az ebben levő fűszerfelek égtek el. A tűz valószínű gondatlanságból származott.

— **Zalatnán** f. evi május hó 20 an főtiszteletű Kenessey Béla, református püspök öméltósága tiszteletére a nagyenyedi reform. tanítóképző-intézet közreműködésével a zalatnai reform. egyház szépen sikerült hangversenyt rendezett, a következő műsorról:

1. Kerner J. „Kossuth nyitány”-at előadta a tanítóképző intézet zenekara. 1. „Székely balladák”, előadta a tanítóképző intézet énekkara, a szóló részeket Felmeri Sándor s. tanár énekelte, s a balladákat Veress Gábor tanár ismertette. 3. Hegedű szót játszott Veress István nagyenyedi áll. tanító. 4. Kenézi Csatainak „A bálványok” című költeményét szavalta Felmeri Sándor s. tanár. 5. A „János vitéz” című dalműből részleteket játszott a tanítóképző intézet zenekara.

A szereplők műkedvelői rátermettségükkel kellemes estét szereztek a főtiszteletű püspök úrnak és kíséretének, valamint a zalatnai halás műpartoló közönségnek. A tanítóképző intézet tanárok, ezeltudatos vezetésével, az ifjúság pedig a bemutatott szép eredménnyel az estélyen jelen volt közönségnek s főleg a főtiszteletű püspök úrnak teljes elismerését érdemelte ki, aminek a főtiszteletű úr többször adott kifejezést. A tanítóképző-intézet képviselőiben ott volt Fejes Áron igazgató, Veress Gábor, Felmeri Sándor és Craplar Aladár tanárok és 21 tanítójelölt, akiket a vendégszerető zalatnaiak szállásoltak el magán házaiknál. A műsort tánc követte a hajnali órákig. Reggel a püspök úr, kíséretével együtt és a tanítójelöltek tanáraikkal megtekintették a kohótelepet, az ipariskolát és a fémbevaltó hivatalt. Mindenütt szakszerű kalauzolásban részesülve gazdagíthatták ismereteiket s így a kellemest a hasznos tanulmánnyal összekötve s a valláskülönbőség nélkül ünneplő zalatnaiak szíves vendégelese kedves emlékeivel tértek vissza a kirándulók városunkba.

— **A mészárosokat** és a fogvasztó közönséget is érdekli, hogy a földművelésügyi miniszter engedélyezte a juh-, kecske- és sertéshusnak a növendék-marhahús mészárosokban való árusítását. Azt pedig megtiltotta, hogy ezentúl a sertések háját husvizsgálat előtt lefejtsek a vágóhídon.

— **Esküdtársak.** A gyulafehérvári kir. törvényszéknél a f. évben a második esküdtárszéki ülészak június 7-én veszi kezdetét; a f. hó 19-én megtartott sorsolási tárgyaláson kisorsoltattak rendes esküdtársak: Ruzsán János Mindszent, Hadházy Ferencz Benedek, Dezső Dénes Nagyenyed, Folbert Vilmos Zalatna, dr. Dénes Arthur Marosújvár, Mendel Jakab Balázsfalva, Potoczky Antal Oláhgyőr, Pongrácz János Zalatna, Nagy Lajos Nagyenyed, ifj. Negrutin János Balázsfalva, Szlaby Gáspár Nagylák, Fogarasy Albert Nagyenyed, Horváth László Diód, Földesi István Trimpöl, Jancsó Sámuel Tóvis, Csabah Kálmán Vizakna, Romau Izsák Bórbánd, Harmath Miklós Nagyenyed, Bartha Zsigmond Nagyenyed, Kovrig Kálmán Etek, gr. Busséul Henrik Háperton, dr. Ordace Cornél Balázsfalva, Csiky István Csombord, Major János Balázsfalva, Varga Ferencz Magyarlapid, Zaknoffy Antal Zalatna, dr. Farnos Dezső Nagyenyed, Keresztes Nagy Imre Nagyenyed, Szántó Károly Megykerék, Grünfeld Imréd Nagyenyed. — Helyettes esküdtársak: dr. Demény Henrik, Dáhiuten Viktor, Willersdorfer Ferencz, Tóth János, Részner Ödön, Rozner Lázár, dr. Fischer Tivadar, Petri F. Vilmos, Szabady Károly, Petras Ferencz mind Gyulafehérvárról. Tárgyalás alá kerül előreláthatóan mintegy négy-öt ügy.

— **Svärdström Valborg** svéd művész, világhírű dalénekesnő jelenleg a m. kir. Operaház vendége, 1909. június hó 8-án Nagyenyeden a régi városháza dísztermében hangverseny tart Tarnay Alajos zongoraművész kísérete mellett. Kezdeté este 8 óra körül. Előjegyzéseket elfogad Földes Ede könyvkereskedő, hol a belépő jegyek is megválthatók. Helyárak: Oldalszék és I. rendű hely I—V. sor 6 kor., II. rendű hely VI—XI. sor 4 korona, III. rendű hely XII—XIII.

— **Vége a vonatfűtynak.** Jól emlékszünk még arra az időre, amikor a pályaudvaron egy ektelen nagy harang lógott. Ha vonat jött, ha vonat indult, a portás vagy a máházó belekapaszkodott a harang szijába és akkora fűsüketítő lármát csapott, hogy két kilométerre is elhallatszott. És ezt ismételték minden vonat indulása és érkezése alkalmával háromszor. Nagyobb forgalmu pályaudvarokon többet harangoztak, mint egy kisvárosi templomban. A miniszter végre megsokalta a nagy lármát és a harangokat leszedette, melyek azóta lélekharang gyanant teljesítenek üdvös szolgálatot. A mozdonyok fűttye azonban még mindig megmaradt, holott külföldön ez is régen kiment már a divatból. A közönségnek nincs szüksége lármás jelekre; ugys tudja: mikor jön és indul a vonat. Az emberek idegesebb, mint valaha és bizony nem szívesen halgatják a fűsükető sípolást. A miniszter tehát a fűttyjelzéseket is csökkentette a dohartyák nagy örömeire. Ez az intézkedés kiterjedt még a viczinális masinákra is, melyek a mozdonyokat utanozva, még inkább veszélyeztették az emberi füleket.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Több pénze akkor lesz,

ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttésárukat

csak

a Nagyenyedi Szövőgyárból

vesz.

Arjegyzék ingyen küldetik.

Kiváló minőségű vadászfegyverek,

revolverek,

Elsőrendű gramfonok,

cimbalmok,

hegedűk,

citerák,

fuvolák,

harmonikák

és egyéb hangszerek,

Modern fényképező gépek,

látcsővek,

alpacca ezüst készletek,

bőröndök,

és az összes magyar szépirodalmi művek

csékely havi részletfizetés mellett

beszerezhetők

Aufrecht és Goldschmied b.t.

nagyáruházában

Budapest, Rákóczi-út 26.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

WINKLER JÁNOS
villanyvilágítási szaküzlete
NAGYENYED, Főtér 5. sz.

Elvállalja villamos világítási berendezések szerelését, tervezeteket és költségvetéseket díjmentes elkészítését.

Ditmar és Brünner-féle lámpák és csillárokból rendezett állandó kiállítása megtekintésére az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja.

Gyakorlati tanácsokkal készséggel szolgál.

207e-1909. tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t végrehajtónak, Krisztea Vaszília lui Juon és Petrás Nikulae benedeki lakos végrehajtást szenvedők elleni ügyében a kérelemkövetkeztében a végrehajtási árverés 120 korona tőke és jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbírósk. kerületében levő a benedeki I. R. 227. sz. tjkvben A + 1 r. sz. 1153. hr. szőlőből Krisztea Vaszíliai illető 1/5. rész jutalékra 58 korona, — továbbá a benedeki I. R. 355. sz. tjkvben A + 1 r. sz. 515. 516. hr. sz. fekvőkből Petrás Nikolaet illető felerészére 16 korona, — 5 r. sz. 1242/2. hr. sz. fekvőből ugyanezt illető felerészére 90 korona, — a benedeki I. R. 770. sz. tjkvben A + 1 r. sz. 900 2. hr. sz. kaszáló 34 korona, — 2. r. sz. 1080. hr. sz. szántó 40 korona, — 3 r. sz. 1259. ikr. sz. szőlő 242 korona, — 5. r. sz. 1705. hr. sz. szántó 546 korona, — 6. r. sz. 1334 1. hr. szőlő 28 korona, — 7. r. sz. 2251. hr. sz. szántó 112 korona, — 8. r. sz. 775/2. hr. sz. szántó 15 korona, — 10. r. sz. 1340/2. hr. sz. szőlő 42 korona, — 11. r. sz. 1261. hr. sz. szőlő 232 korona, — végre a benedeki I. R. 839. sz. tjkvben A + 1 r. sz. 402 2/4., 403/1/1. hr. sz. szőlőre 64 korona kikialtási árban azon figyelemzettel, hogy az árverés ezen szőlőre a kir. kinszár javára bejegyzett zalogviszaváltási jogot nem érinti, — továbbá a 2. r. 1781/a 1. hr. sz. szántóra 46 korona, összesen, 1565 koronában megállapított kikialtási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi július hó 9-ik napján délután 2 órakor Benedek község házában megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikialtási árának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy annak az 1881. évi LX. 170 §-a értelmében a bánatpenzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikialtási ár százaléka szerint megállapított banatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 25. §-a értelmében feg folytattni.

A kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagyenyeden, 1909. évi április hó 3-án.

Weiner Sándor,
kir. jbiró.

134'1-1

Modern, teljesen új

H A Z

szabad kézből eladó.

4 szoba, 2 konyha, 1 üzlet és több mellékhelyiséggel, nagy konyhakerttel, minden elfogadható áron azonnal eladó.

Híd-u. 6. Értekezés ugyanott. 139 1-1

KRISTÁLY szénsavnyomás alatt töltött

forrásásvíz.

Étvágyat javít, Gyomorrontást megakadályoz.

Kapható minden jobb fűszer- és vegyeskereskedésben.

Főraktár:

Grünfeld Dávid utadai cégénél, Nagyenyeden.

126 8-17

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.	
Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.	
Előnyös	kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire.
Vásárol	és elad értékpapírokat.
Letétbe	elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés dírszám mellett.
Idégen	kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat	az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számíttól le.
Állandó betétet	a legkedvezőbb kamattalá mellett fogad el.
Nyitva áll	
hétköznap	
d. e. 9-12-ig,	
d. u. 3-4-ig.	
Üzletfeleink	
részére telefon	
bevezetve	
14. szám alatt.	

A NAGYSZEBENI

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5 1/2 % kamattalá mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.	b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.	c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.	D. 6 % kamattalá mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
B. 5 1/2 % kamattalá mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.	a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.	b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.	c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
C. 4 1/2 % kamattalá mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.	d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	

Valamennyi kölcsön — az egyszerűsége miatt — az egyszerűsége miatt — az egyszerűsége miatt — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetettik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

NAGYENYED-RE

forduljon minden érdeklődő,
ki szult fektet i. fajtszta anyagra.

Gyümölcsfák, dísz- és kerítésnövények stb.

Nemes szilvacsemetékben nagy készlet.

Szőlőoltványok

európai, amerikai sima és gyökerez vesszők.
Arjogzékét ingyen küld:

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

58 1-

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland Cementet ajánl olesó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható KLEMM PÁL cégénél Szentkirály-utca 128.

20 1-

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.